

Κοινή Ομάδα Εργασίας Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών Άγιος Ειρηνάιος

Ορθόδοξος Συγ-γραμματέας:

Καθηγ. Δρ. Νικόλαος Λουδοβίκος
Χορτιάτης 57010
Θεσσαλονίκη
Greece / Griechenland
Phone: +30-2310-348004
Telefax: +30-2310-300360
E-mail: nloudovikos@mail.gr

Ρωμαιοκαθολικός Συγ-γραμματέας:

Dr. Johannes **Oeldemann**
Johann-Adam-Möhlner-Institut f. Ökumenik
Leostr. 19 a, 33098 Paderborn
Germany / Deutschland
Phone: +49-5251-8729804
Telefax: +49-5251-280210
E-Mail: J.Oeldemann@moechlerinstitut.de

Ανακοινωθέν- Caraiman 2017

Η δεκατηέταρτη συνάντηση της Κοινής Ομάδας Εργασίας Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών Άγιος Ειρηνάιος πραγματοποιήθηκε κατόπιν προσκλήσεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας από τις 4 μέχρι τις 8 Οκτωβρίου 2017 στο Μοναστήρι Caraiman στη Ρουμανία. Η συνεδρίαση έγινε υπό την προεδρία του ρωμαιοκαθολικού συμπροέδρου της Ομάδας Εργασίας Αρχιεπισκόπου Magdeburg Gerhard Feige. Η Ομάδα Εργασίας ευχαρίστησε θερμά τον πρώην συμπρόεδρό της Αρχιεπίσκοπο Τελμησσού Ιώβ, ο οποίος έπρεπε να αποχωρήσει από την Ομάδα λόγω της θέσης του ως Συμπροέδρου στην Μεικτή Διεθνή Επιτροπή του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξου και Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Πριν την εναρκτήρια συνεδρίαση το απόγευμα της Τετάρτης 4 Οκτωβρίου την Ομάδα Εργασίας καλωσόρισε εκ μέρους του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ρουμανίας κ. Δανιήλ ο βοηθός Επίσκοπός του, θεοφιλέστατος Ιερώνυμος Sinaitul. Τα μέλη της Ομάδας επισκέφθηκαν το Μοναστήρι Antim, τον πατριαρχικό καθεδρικό Ναό και το πατριαρχικό Μέγαρο στο Βουκουρέστι. Το πρωί της Πέμπτης την Ομάδα καλωσόρισε ο ηγούμενος της Ιεράς Μονής Caraiman Αρχιμανδρίτης Δαβίδ Petrovici. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος στις καθημερινές ακολουθίες της Μονής. Την Κυριακή παρακολούθησαν την Θεία Λειτουργία στην Λευκή Εκκλησία στο Βουκουρέστι, η οποία τελέστηκε από τον βοηθό Επίσκοπο του Πατριάρχη θεοφιλεστάτο Βαρλαάμ Ploiesteanul.

Η φετινή συνάντηση επικεντρώθηκε σε μερικές πτυχές της σχέσεως μεταξύ Πρωτείου και Συνοδικότητας με στόχο την ολοκλήρωση της κοινής μελέτης επάνω στο θέμα. Οι εισηγήσεις ασχολήθηκαν με τον ρόλο των πατριαρχείων της Ανατολής κατά την πρώτη χιλιετία, τον ρόλο του Αποστόλου Πέτρου στην εκκλησιαστική παράδοση Ανατολής και Δύσης και το δικαίωμα του «εκκλητίου» σε Ανατολή και Δύση. Τα αποτελέσματα της φετινής συνάντησης συνοψίστηκαν από τα μέλη στις ακόλουθες θέσεις:

Θέσεις σχετικά με τον ρόλο των παλαίφατων Πατριαρχείων κατά την πρώτη χιλιετία

1. Το γνωστό σύστημα της Πενταρχίας (κυριαρχία των πέντε αρχαίων πατριαρχείων Ρώμης, Κωνσταντινούπολης, Αλεξάνδρειας, Αντιόχειας και Ιεροσολύμων) ήταν μερικώς λειτουργικό. Οι ρωμαϊκές επιφυλάξεις, το σχίσμα μετά την Χαλκηδόνα αλλά ιδιαίτερα οι αραβικές κατακτήσεις περιόρισαν κατά πολύ την εφαρμογή του στην πράξη.
2. Το μοντέλο οργάνωσης της Εκκλησίας σε Πατριαρχεία εισήχθη αναλογικά προς την πολιτική οργάνωση σε Μητροπόλεις (δηλαδή το σύστημα της εκκλησιαστικής διοίκησης οργανώθηκε με επίκεντρο την πρωτεύουσα μιας επαρχίας). Το πατριαρχικό σύστημα βασίστηκε στην πολύπλοκη μείξη διαφόρων παραγόντων, που περιελάμβαναν την ίδρυση μέσω ενός Αποστόλου, την παράδοση, τη γεωγραφική θέση, την εξουσία και την πολιτική. Μαρτυρεί έντονη αντιπαράθεση και ανταγωνισμό μεταξύ των Εκκλησιών.
3. Η ιστορία των πέντε παλαίφατων πατριαρχείων είναι μία ιστορία αναζήτησης της εκκλησιαστικής ενότητας και έγνοιας για την ορθόδοξη πίστη. Αυτά τα πέντε πατριαρχεία λειτούργησαν στην

πορεία της ιστορίας, ιδιαίτερα στα πλαίσια των Οικουμενικών Συνόδων, ως ορατή διακήρυξη της ενότητας της Εκκλησίας.

4. Το σχίσμα μεταξύ Ανατολής και Δύσης καθώς και μία σειρά εντάσεων που συνεχίζονται εντός των Ορθοδόξων Εκκλησιών (π.χ. σχετικά με το Πρωτείο και τη Συνοδικότητα) είναι κατά κάποιον τρόπο η κληρονομιά του πατριαρχικού συστήματος.

Θέσεις για τον ρόλο του αποστόλου Πέτρου στην εκκλησιαστική παράδοση Ανατολής και Δύσης

5. Η ιδιαίτερη θέση του Πέτρου εντός της ομάδας των Αποστόλων, όπως αυτή μαρτυρείται στην Αγία Γραφή, αντικατοπτρίζεται και στη λειτουργική παράδοση. Όπως στο λατινικό έτσι και στο βυζαντινό τυπικό η μνήμη του τελείται στις 29 Ιουνίου μαζί με αυτήν του Αποστόλου Παύλου. Στο ρωμαϊκό τυπικό είναι εορτάσιμη μέρα, ενώ στη μεταγενέστερη βυζαντινή παράδοση προηγείται της εορτής των Αποστόλων περιόδος νηστείας, για να τονισθεί η ιδιαίτερη θέση των δύο αυτών Αποστόλων.
6. Ήδη από τον δεύτερο αιώνα, η Εκκλησία της Ρώμης συνδέθηκε με τον Πέτρο, ο οποίος έφερε το μήνυμα του Χριστού και μαρτύρησε στη Ρώμη. Πολύ σύντομα ο τάφος του αποτέλεσε τόπο προσκυνήματος. Η προσκύνηση των τάφων του Πέτρου (και του Παύλου) σε συνδυασμό με τη σημασία της Ρώμης ως πρωτεύουσας της Αυτοκρατορίας, αποτέλεσαν τη βάση της ιδιαίτερης θέσης που αναγνωρίστηκε στον Επίσκοπο Ρώμης από τον τρίτο αιώνα και εξής.

Θέσεις περί του δικαιώματος του 'εκκληίου' σε Ανατολή και Δύση

7. Το κανονικό δικαίωμα του 'εκκληίου' φέρει τις ρίζες του στην πρώτη χιλιετία. Η Πενθέκτη Σύνοδος (691-92), στην οποία δόθηκε οικουμενική ισχύς, έλεγξε τους προηγούμενους κανόνες και ανέφερε στον δεύτερο κανόνα της, όλους όσους διατήρησαν την εγκυρότητά τους. Μεταξύ αυτών βρίσκεται και ο κανόνας που δίνει δικαίωμα σε Επίσκοπο που καταδικάστηκε από μία τοπική Σύνοδο να απευθυνθεί στον Επίσκοπο Ρώμης, σύμφωνα με τους Κανόνες της Συνόδου της Σαρδικής (343). Αυτή η διάταξη αποτελεί σημαντική βάση για κάθε μελλοντική συμφωνία σχετικά με το Πρωτείο μεταξύ Ορθοδόξων και Καθολικών.

Στο τέλος της συνάντησής τους τα μέλη της Ομάδας Εργασίας εξέφρασαν τις θερμές ευχαριστίες τους προς τον Πατριάρχη Ρουμανίας κ. Δανιήλ και την αδελφότητα της Μονής για τη φιλοξενία και την πνευματική ατμόσφαιρα που στήριξε την εργασία τους.

Στην Κοινή Ομάδα Εργασίας Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών Άγιος Ειρηναίος ανήκουν εικοσιέξι θεολόγοι, δεκατρείς ορθόδοξοι και δεκατρείς ρωμαιοκαθολικοί, από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και τις ΗΠΑ. Ιδρύθηκε το 2004 στο Paderborn (Γερμανία) και πραγματοποίησε έκτοτε συναντήσεις στην Αθήνα (Ελλάδα), στη Chevetogne (Βέλγιο), στο Βελιγράδι (Σερβία), στην Βιέννη (Αυστρία), στο Κίεβο (Ουκρανία), στο Magdeburg (Γερμανία), στην Αγία Πετρούπολη (Ρωσία), στην Μονή Bose (Ιταλία), στη Θεσσαλονίκη (Ελλάδα), στο Ραμπάτ (Μάλτα), στην Χάλκη κοντά στην Κωνσταντινούπολη (Τουρκία) και στο Ταιζέ (Γαλλία). Στο Caraiman συμφωνήθηκε ότι η επόμενη συνάντησή της Ομάδας Εργασίας θα πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο του 2018 στο Graz της Αυστρίας.

